

[Niels Rava.]

det. Da denne forudsætning imidlertid i øjeblikket er faldet bort og regeringen stadig opretholder forslagene, kan det vel kun tydes derhen, at det er andre, ikke nærmere definerede hensigter, man har villet fremme. Mig forekommer det i hvert fald helt uforståeligt, at man med den nu foreslåede udvidede forkøbsret vil kunne hindre udlændinges køb af fast ejendom her uden samtidig generelt at gøre det samme over for danske statsborgere; enhver anden fremgangsmåde vil vist kun kunne karakteriseres som diskriminerende. Men lad nu alt dette fare. Det er jo desværre indtil videre historie.

Lad mig gå over til at se på, hvad de to lovforslag reelt indeholder, og navnlig, hvilken betydning de vil få i forholdet statkommune på den ene side og borgerne på den anden side, sat i relation til ejendomsretsbegrebet.

Afgrænsningen af kommunernes og statens interesseområde er foretaget således, at kommunernes forkøbsret er gældende inden for de såkaldte inder- og mellemzoner samt i særlige tilfælde, hvor den tinglyses på specielle ejendomme, der har den pågældende kommunes interesse og er beliggende inden for kommunens dispositionsplan. I alle andre tilfælde er det staten, der har og kan udøve forkøbsretten. Da forkøbsretten skal gælde alle arealer over 6.000 m², vil det betyde, at der i kommunernes interesseområde kan gøres forkøbsret gældende til en lang række erhvervsvirksomheder af vidt forskellig art — jeg kan nævne industrivirksomheder, hoteller og restauranter og handelsvirksomheder — således at hver gang disse virksomheder i fremtiden skifter ejer, vil kommunens forkøbsret hænge som et truende sværd over såvel sælgers som købers hoved.

Her er vi fremme ved en principiel forskel i den form for forkøbsret, der nu foreslås, og den, som er gældende efter den nuværende statshusmandslov, til de større landbrugsejendomme. Jeg bemærkede godt, at såvel det ærede medlem hr. Teichert som det ærede medlem hr. Ove Hansen var inde på, at det principielt var den samme forkøbsret, som nu bare udvides til at gælde nogle flere områder, og begge de ærede ordførere var også inde på, at sælgeren i relation til af-

ståelses- eller erhvervsdokumentet — man kan kalde det, hvad man vil — for sit vedkommende var dækket ind. Enten ønsker de ærede medlemmer ikke at komme ind på de bestemmelser i lovforslagene, der viser, at dette ikke er rigtigt, eller også har man bevidst villet gå let hen over disse kendsgerninger.

Jeg vil gøre et par bemærkninger herom. Efter gældende lov er det ganske rigtigt således, at gøres forkøbsret gældende, kan staten kun gøre det ved at gå ind i de aftalte handelsvilkår. Heri kan intet rettes, og sælger har således efter gældende lov altid sikkerhed for, at han sælger på de aftalte vilkår, hvad enten det bliver den oprindelige køber eller staten, der over forkøbsretten kommer ind i billedet. Men således er det ikke efter den i de to lovforslag formulerede forkøbsret. Jeg tænker her på § 8 i forslaget om kommunernes forkøbsret og den nye § 8 e, i forslaget til ændringer i statshusmandsloven. Her er der nemlig indsat en bestemmelse om, hvorledes man skal forholde sig, hvis vederlaget for den pågældende ejendom ikke alene består i en pengeydelse. Hvis det f. eks. drejer sig om en byttehandel, eller der skulle være knyttet visse betingelser til handelen som f. eks. ret til vederlagsfri beboelse af den solgte ejendom et stykke tid, eller hvis der i handelen foruden fast ejendom indgår løsøre eller anden fast ejendom, hvortil forkøbsretten ikke ønskes udøvet, i så fald kan staten, henholdsvis kommunen, efter forslagene forlange, at der fastsættes et særligt vederlag for den del af det solgte, hvortil forkøbsret ønskes gjort gældende. Kan der ikke herved opnås en mindelig overenskomst, kan staten, henholdsvis kommunen, kræve vederlaget fastsat af de taksationsmyndigheder, der er nedsat i henhold til lov om bestyrelse af offentlige veje.

Hvad vil dette nu betyde i praksis? Man tænke sig et eksempel. En industrivirksomhed eller et hotel sælges inden for en kommunes interesseområde. I handelen medfølger foruden grund og bygninger det til virksomheden hørende løsøre og driftsinventar. Kommunen ønsker kun at overtage grund og bygninger. Der kan på denne baggrund ikke opnås enighed om vederlaget, og den nævnte taksationsmyndighed må så fastsætte prisen. Sælgeren kan da komme i den situation, at han må afstå